

Juozas Vaičionis

Juozas Vaičionis gimė Vieversynės kaime, netoli Panemunėlio. Tėvams – Jonui Vaičioniui ir Anei Levanytei – gimė dvylika vaikų, tačiau išgyveno tik šeši. Jauniausias iš jų buvo Juozas, gimęs 1926 m. rugsėjo 3 d.

1944 m. baigęs Rokiškio gimnaziją, jis pasirinko dvasininko kelią ir 1944–1949 m. studijavo Kauno kunigų seminarijoje. Pasirinkimą lėmė kulka, nusinešusi vyriausio brolio Jonuko gyvybę. Ši giliai sielą sukrėtusi netektis paskatina Juozą sekti brolio Kazimiero pėdomis tapti kunigu. Jo primicijų dieną Panemunėlio bažnyčia buvo sausakimša, žmonės būriavosi šventoriuje ir apgailestavo, kad Juozo motina jau atgulusi Joneliškių kapeliuose ir nebemato, kaip į kunigystės luomą išventinamas jos antrasis sūnus.

Nuo 1949 m. iki 1963 m. Juozas kunigavo Biržų, Skapiškio, **Krekenavos**, Rokiškio, Panemunėlio parapijose. Buvo planuojama jį paskirti į Suostą, tačiau pateko į Antazavę, nes Suosto klebonas nenorėjo palikti parapijos. Būtent Antazavėje Juozas susipažįsta su Veronika. Jausmai pakeičia gyvenimo pasirinkimą. Jis jaučiasi esąs ne savo vietoje, todėl apsisprendžia prašyti dispensos nuo kunigo pareigų.

Pasitraukus iš kunigystės, prasidėjo pilnas rūpesčių pasauliečio gyvenimas – darbo ir buto paieškos Kaune. 1963–1969 m. studijavo keramiką Lietuvos dailės instituto (dabar – Vilniaus dailės akademija) Kauno vakariniame skyriuje. Juozas neatsitiktinai perėjo prie meno – dar mokykloje jam piešimo pamokos buvo tarsi šventės.

Atvažiavus žmonai Veronikai, šeima apsigyveno nacionalizuotame name. Dienomis – darbas, vakarais – studijos, sūnaus gimimas.

Dar bestudijuodamas įsidarbino dailininku Kauno eksperimentinėje dailiosios keramikos gamykloje „Jiesia“ ir dirbo iki 1991 m. Tačiau tai buvo ne tik darbas, bet ir kūryba. Per tuos metus J. Vaičionis kasmet dalyvaudavo respublikinėse arba Kauno dailininkų parodose, kūrė dekoratyvines lėkštes ir plokštes, vazas, suvenyrines lėkšteles, skulptūreles. Sukūrė dekoratyvines vazas ir šviestuvus Kapsuko (dabar – Marijampolė) baldų kombinatui,

dekoratyvinius pano Kapsuko statybos remonto valdybai, gaudavo užsakymų iš tuometinių tarybinių ūkių, dekoratyvinį pano ir vazas sukūrė ir tai pačiai „Jiesios“ gamyklai.

Liejo akvareles. Jo paveikslai realistiniai, suprantami paprastam žmogui. Juose vyrauja Biblijos motyvai ir peizažai. Dekoravo Pabradės bažnyčią (nutapė paveikslą „Marijos į dangų paėmimas“), Paberžės bažnyčios altoriaus mensoje (apatinėje dalyje) nutapė „Paskutinę Vakariene“ (pagal L. da Vinči), Turgelių bažnyčioje – kelis religinius paveikslus. Mūsų rajone, Panemunėlyje, kunigo Jono Katelės muziejuje, saugomas J. Vaičionio nutapytas J. Katelės portretas.

1985 m. tapo Lietuvos dailininkų sąjungos nariu. Rokiškio krašto muziejuje 1991 m., 2001 m. ir 2006 m. buvo surengtos J. Vaičionio jubiliejinės tapybos darbų parodos, muziejuje saugoma dailininko darbų.

Pirmuosius literatūrinius kūrinius J. Vaičionis parašė dar besimokydamas Rokiškio gimnazijoje, ten lankė literatū būrelį ir buvo skatinamas rašyti. Puikiai deklamavo eilėraščius.

Vėliau jo eilėraščiai buvo spausdinti žurnaluose „Artuma“, „Kregždutė“, Rokiškio ir Ignalinos r. laikraščiuose, poezijos rinktinėje „Eilėavimai“ bei antologijoje „Eilėraščiai Marijai“. Išleistos poezijos knygelės „Pažadėtoji žemė“ (1993 m.), „Langas“ (2007 m.), poezijos rinkinys „Ieškau Dievo žodžio“ Senojo ir Naujojo Testamento tematika (2013 m.), prisiminimų knyga (2008 m.) ir kt.

J. Vaičionis niekada nebuvo atitolęs nuo tikėjimo. Vienu metu turėjo minčių tapti diakonu. Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, reikėjo tikybos mokytojų. Šančių klebonui pasiūlius, nuo 1991 m. Juozas dėstė tikyba pradinukams, vėliau ir vyresniesiems. Nuo 2000 m. dirbo Gaižiūnų pradinėje mokykloje. Taip pat mokė vaikus keramikos būrelyje.

Paskutinį gyvenimo periodą J. Vaičionis praleido Gaižiūnų kaime, pas dukrą Jūratę. Juozas Vaičionis mirė Jonavoje, 2014 m. lapkričio 3 d., jo gimtąją sodybą mena 2012 m. skulptoriaus Vidmanto Zakarkos sukurtas koplytstulpis.